

**DOMOV PRO
SENIORY**

Zámecká 57, 664 52 Sokolnice

Zámecký zpravodaj

Časopis Domova pro seniory Sokolnice

X. ročník

4. číslo

duben 2020

Informace z domova

Vážené klientky, vážení klienti,
milí spolupracovníci,

dovolte mi, abych Vám všem popřál hezké prožití Velikonoc v kruhu svých rodin a přátel a našim ženám bohatou a veselou pomlázku, která jim symbolicky přinese krásu, zdraví a nové síly do celého roku.

Dovolte mi, abych využil této příležitosti a poděkoval Vám všem - Vám, klientům, za kázeň, s jakou dodržujete nařízená opatření, ale hlavně našim sestrám, pečovatelkám, zaměstnancům kuchyně, vrátnice, úklidu a prádelny včetně švadleny a ostatním za to, jak obětavě pracují i v takto složitých podmínkách a omezeních.

Děkuji!

MVDr. Petr Nováček

ředitel Domova pro seniory Sokolnice

Nabídka celodomovních aktivit v dubnu

Vážení přátelé a příznivci našeho Zámeckého zpravodaje,

protože veškeré aktivizační činnosti byly z důvodu karanténních opatření odloženy, připravila jsem pro Vás sváteční „odpočinkové“ vydání. Můžete zavzpomínat na to, jak jste slavívali Velikonoční svátky, oživit si zvyky a tradice, můžete se zamyslet nad duchovním významem Velikonoc a připomenout si posvátná místa.

A protože nás čekají dny volna, rozšířila jsem i zábavné hrátky s pamětí. Všem, kteří se pustí do luštění přeji příjemnou zábavu.

Přeji Vám všem za sebe i jménem redakční rady pěkné a klidné prožití Velikonočních svátků, i když budou tentokrát „trošku jiné“.

Eva Stiborová

V měsíci dubnu slaví své narozeniny

Bartušková Jiřina

Bureš Rudolf

Dlapková Jiřina

Kozdera Antonín

Kroupová Anna

Slavíková Jaroslava

Bednář Jindřich

Divácká Danuše

Hynek Jaroslav

Křišpínová Květoslava

Rotrekl Jan

Strouhalová Zdeňka

*Ing. Šenková Eliška
Vyberal Josef*

*Uhlíř Ladislav
Vyhnáková Ludmila*

Naši zaměstnanci

Černá Pavlína

Dvořáková Ivana, DiS.

Frýbortová Anna

Hoffmannová Dagmar

Kalvodová Ludmila

Kotlářová Olga

Majtnerová Jarmila

Nováková Blažena

Švehlová Renata

Blahopřejeme!

Hrátky s pamětí

ČÍSLA V NÁZVECH FILMŮ:

1.....hodin v Paříži	2.....žen
3.....medvědů s Cibulkou	4. Švédská....
5. Agent WC.....	6.....veteráni
7. Ponorka U.....	8.....svatby a .....pohřeb
9.....vraždy stačí, drahoušku	10....statečných
11.....muži a nemluvně	12.....v tom
13.....nosáči tankují super	14.....samurajů
15.....let v Tibetu	16.....týdne
17.....měsíců	18.....vejce do skla
19.....rozhněvaných mužů	20. Apollo....
21.....muži na zabití	22.....muži ve městě
23. Bláznivá střela.....	24. Kdyby .....klarinetů
25. Florenc.....	

Z knihy Jitky Suché pro Vás vybrala

Helena Procházková
pracovnice II.C oddělení

Lepší paměť pro lepší život

Nahradte podtržené písmeno tak, aby vzniklo jiné existující slovo:

FIRMA
PARTA
KLAPKA
KAIKA
KATKA
PLAK
NOTA

www.janaondrackova.cz

Najděte co nejrychleji 7 rozdílů

www.ianaondrackova.cz

Které písmeno se
vyskytuje dvakrát?

Q Í W E Ě R T
Č Z U I O Ý P
É A S D F G Š
H J K Ž L Ů Á
Ú Y X C V A B

www.janaondrackova.cz

Lepší paměť pro lepší život

Hononyma jsou slova, která se stejně píší, ale mají jiný význam.

Např. koruna = koruna královská, koruna – mince.

Najděte co nejvíc takových slov a popište jejich význam.

koruna

kohoutek

list

noha

pero

los

pila

kolej

pas

stát

Z webu Jany Ondráčkové vybrala

Mgr. Eva Stiborová

VELIKONOCE

Velikonoční křesťanské tradice-od Květné neděle po Bílou neděli

Velikonoce neboli také svátky jara patří k pohyblivým křesťanským svátkům spjatým s umučením a vzkříšením Ježíše Krista. Podle církevní historie připadlo utrpení Kristovo na dobu, jež následovala po jarní rovnodennosti, a současně jí předcházel jarní měsíční úplněk. Toto pravidlo bylo vzato za základ a křesťanské Velikonoce (Velikonoční neděle) se slaví vždy první neděli po prvním jarním úplňku. Křesťané se na tyto svátky připravují čtyřicetidenním obdobím nazývaným postní doba, které začíná **Popeleční středou**.

Samotný svatý týden pak začíná Květnou nedělí a Velikonoce jako takové končí Bílou nedělí (2. velikonoční nedělí - 12. 4.).

Květná neděle (letos 5. dubna)

Zvyky pojící se k Zelenému čtvrtku

Lidé v tento den vstávali velice časně, omyli se rosou, protože bránila onemocnění šíje a dalším nemocem, rodina se pomodlila.

Hospodyně vstávaly časně, aby zametly dům ještě před východem slunce. Smetí se odneslo na křižovatku cest, aby se v domě nedržely blechy.

Kdo sní před východem slunce pečivo namazané medem, je chráněný před uštknutím hadů a před žihadly vos.

V Orlických horách házeli lidé do studny chleba namazaný medem, aby se v ní držela po celý rok voda.

Odpoledne se nepracovalo. Pekly se jidáše, zvláště tvarované obřadní pečivo z kynutého těsta. Pokud se jedly potřené medem, opět měly prospívat zdraví.

Ranní mše se koná pouze v biskupských chrámech. Při této mši se svěť svaté oleje (olej křtěnců, svaté křížmo a olej pro nemocné).

Při večerní mši naposledy zvoní zvony, pak „odlétají do Říma“ až do Bílé soboty-po tuto dobu jsou nahrazovány řehtačkami a klapačkami.

Podle tradice, když zazní zvony naposledy, si máte zacinkat penězi, aby se vás držely celý rok. Někde se zvoní paličkou o hmoždíř, aby stavení opustil hmyz a myši.

V tento den se také koná obřad mytí nohou.

Květná neděle bezprostředně předchází Velikonocům. Oslavuje Kristův triumfální vjezd do Jeruzaléma několik dnů před jeho umučením. V liturgii svátku jsou význačné tři momenty: požehnání ratolestí, jež se odehrává mimo chrám, s průvodem celého

společenství; čtení pašijí; slavnost mše svaté. Na tuto neděli se za papeže Jana Pavla II. začal slavit Světový den mládeže.

Sazometná (škaredá) středa (letos 8. dubna). Tento den se vymetají saze z příbytků, tj. domy se čistí a připravují na svátky.

Zelený čtvrtek (letos 9. dubna)

Název vznikl pravděpodobně z toho, že se v dřívějších dobách v tento den měla jíst jen zelená strava (zelenina).

Jeruzalém – Kalvárie-místo ukřižování

Velký pátek (letos 10. dubna)

Název byl odvozen od velkého tajemství. Velký pátek je připomínkou dne smrti a ukřižování Ježíše Krista, proto je prožíván jako den postu ve znamení smutku, ticha a rozjímání.

K tomuto dni se pojí mnoho pověr a zvyků. Věřilo se např. v magickou sílu země, která se na Velký pátek otvírala a na krátkou dobu zpřístupňovala poklady. Poklad označovalo světýlko nebo kvetoucí nebo zářící kapradí, otvor ve skále, ze kterého vycházela záře. Na souš vycházeli vodníci a proháněli se na koních. Podle pověsti se na chvíli otevřela hora Blaník.

Velký pátek je také postním dnem - lidé omezují maso, nastává újma v jídle.

Lidé vstávali před východem slunce, chodili se mýt do potoka, aby se chránili před nemocemi.

Někde se chlapci potápěli a snažili se ústy vytáhnout kamínek, který pak hodili levačkou za hlavu, to je mělo ochránit před bolením zubů.

V krajích s plátenickou výrobou se předly pašijové nitě, pak se udělalo na šatech několik stehů, což mělo ochránit před uhranutím a zlými duchy. Košile ušitá z plátna pašijových nití chránila před bleskem.

V tento den se nesmělo nic půjčovat, protože půjčená věc by se mohla očarovat. Věřilo se hodně na čarodějnice a uhranutí.

Nepracovalo se na poli ani v sadu, aby se nehýbalo zemí.

Nepralo se prádlo, protože by se namáčelo do Kristovy krve místo vody.

Chodilo se dům od domu, za zvuku řehtaček

---

a různých říkaček se oznamovalo poledne a ranní i večerní klekání. Hospodyně připravovala obdarování v podobě sušeného ovoce, pečiva, vajec a někdy také drobných peněz.

Podle evangelií zemřel Ježíš na kříži ve tři hodiny odpoledne. Proto se přibližně v tento čas věřící scházejí ke zvláštní bohoslužbě-není to běžná mše, otvírá se tím smysl utrpení a smrti Krista při čtení Bible, připomíná se pokleknutím před křížem, přednáší se modlitby za velké bolesti celého světa (rozdělení, války, špatné vztahy, nejednota křesťanů...). V mnohých kostelech se koná tento den ještě pobožnost křížové cesty. Součástí pobožností bylo také odhalení a uctění svatého kříže.

Bílá sobota (letos 11. dubna)

Bílá sobota je tzv. aliturgickým dnem, neboť se tento den zásadně neslaví mše svatá a další svátosti, kromě pomazání nemocných a svátosti smíření. Skončením Bílé soboty skoncoval také dlouhotrvající půst.

Bílá sobota - zvyky a tradice

Z ohořelých dřívěk se vytvářely křížky a nosily se do pole, aby bylo úrodné. Popelem z posvěceného ohně se posypaly louky.

Někde se uhlíky dávaly za

---

trám do domu, aby ho
chránily před požárem.

V sobotu se také uklízelo,
bílilo.

Připravovalo se a chystalo.
Na slavné Vzkříšení, na Hod
boží velikonoční,
připravovaly se obřadní
i sváteční pokrmy, pekly se
mazance i velikonoční
beránci, pletly se pomlázky
z vrbového proutí anebo
vázaly březové metličky
a zdobila se vajíčka.

Velikonoční neděle neboli Boží hod velikonoční (letos 12. dubna)

Kristus vstal z mrtvých za svítání „prvního dne v týdnu” neboli „prvního dne po sobotě” (která byla podle židovského kalendáře posledním dnem týdne). Svým zmrtvýchvstáním dovršil Boží stvořitelské a vykupitelské dílo. Proto se křesťané v tento den začali pravidelně scházet k eucharistickému „lámání chleba” a tento den nazvali „dnem Páně”.

Chrám Božího hrobu v Jeruzalémě

Boží hod velikonoční

Provádělo se svěcení velikonočních pokrmů - beránek, mazanec, vejce, chleba, víno.

Na Chodsku se posvěcené jídlo jedlo v kostele vestoje.

Každá návštěva dostala kousek z posvěceného jídla.

Ve východních Čechách dal hospodář kus svěceného mazance, vejce a víno poli, zahradě a studni, aby byla úroda, voda a dostatek ovoce.

Pečou se velikonoční beránci.

Velikonoční (červené) pondělí (letos 13. dubna)

Tento den je pomlázka, velikonoční hodování, mrskut. Chlapci chodí dům od domu za děvčaty se spletenými pomlázkami, většinou z vrbového proutí, zdobenými stuhami. Šlehají dívky a vinšují. Za to dostanou malovaná vejíčka. Někde je zvykem, že v úterý chodí s pomlázkou děvčata, jinde polévají chlapce vodou. V mnoha vsích bylo zvykem číhat na děvčata ráno, když šla do kostela.

2. Velikonoční neděle neboli Bílá neděle (letos 19. dubna)

Druhá neděle velikonoční - novokřtenci nosili v tento den naposledy bílé křestní roucho. Dnes je často dnem slavnostního prvního sv. přijímání. Po Velikonocích nastává velikonoční doba, která trvá 50 dnů do svátků „Seslání Ducha svatého”.

Převzato z internetu

Mgr. Eva Stiborová

Největší svátky roku

V povědomí českých čtenářů to jsou Vánoce, ale největším svátkem církevního roku jsou Velikonoce. Vyjadřováno je to i církevním kalendářem. Příprava na Vánoce trvá 4 neděle, zatímco příprava na Velikonoce trvá 6 týdnů. Postní období končí tzv. Svatým týdnem,

který začíná vlastně nedělí před Velikonocemi tzv. Květnou nedělí. Květnou nedělí si církev připomíná vjezd Ježíše Krista do Jeruzaléma, pokračuje o Zeleném čtvrtku, kdy si připomínáme ustanovení Večeře Páně. Pán Ježíš tehdy konal Poslední večeři s učedníky. Tento den si církev připomíná konáním svátosti eucharistie. Dalším dnem tohoto týdne je tzv. Velký pátek, kdy si církev připomíná Kristovo ukřižování. Bílá sobota je dnem tzv. mlčení. Církev si v té době připomíná Ježíšův pobyt v hrobě. Zvony v té době neznějí, protože si připomínáme ten den Kristův pobyt v hrobě. Dalším dnem je tzv. Boží Hod Velikonoční, kdy slavíme Kristovo slavné zmrtvýchvstání. Ve východní i západní církvi je to vlastně největší svátek církevního roku. V chrámech zní píseň Bud' pozdraven Spasiteli, tvůj návrat ze smrti bran. Aleluja! Živ bud' nad smrtí slavný vítěz. Aleluja, bud' pozdraven, náš Spasiteli.

Protestanté říkají: Kdyby Kristus tisíckrát vstal, ale nevstal zároveň v tvém srdci, tak vlastně vstal zbytečně. Kristus má žít nebo žije ve slávě Boží, ale má žít také v našich srdcích. Další den je tzv. Pondělí velikonoční, kdy se v naší zemi koná mezi ženami zvláště oblíbená pomlázka, která se koná proto, aby ženy do roka neztrouchnivěly.

I my bychom měli Velikonoce chápat především jako svátky, kterými oslavujeme život.

Mgr. Josef Bobrovský, farář ČSCH, klient II.D oddělení

Příběh kříže

Motto: Každý má svůj kříž na míru

Jeden člověk si stěžoval Bohu, že nese příliš těžký kříž. Bůh ho tedy zavedl do místnosti plné křížů a řekl, ať si vybere jiný, který by se mu zdál vhodnější. Člověk se procházel místností, a tu zahlédl jeden malý kříž – sotva ho ale zvedl, zjistil, že je těžký jako olovo. Za chvíli zas narazil na další kříž, který se mu zdál vhodný. Když si ho však posadil na rameno, zjistil, že přesně v místě styku s ramenem má kříž ostrou špičku, která ho velmi bolestivě píchala. A tak se mu na každém kříži něco nelíbilo.

Až úplně vzadu v místnosti našel jeden kříž, ani velký, ani malý, zkusil ho, byl tak „akorát“. „Tento si vezmu,“ řekl Bohu. Bůh se na něj s láskou podíval a řekl: **“A víš, že to je přesně ten tvůj kříž, na který sis stěžoval?”**

Převzato z internetu

Mgr. Eva Stiborová
vedoucí aktivizačního oddělení

Luštíme sudoku!

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6					2	8	
			4	1	9			5
				8			7	9

Zdroje: <https://www.google.cz/imghp?hl=cs>

<http://janaondrackova.cz/cviceni/cviceni-a-hricky/>

<https://www.google.cz/search?q=obr%C3%A1zek+poml%C3%A1zky&tbm=isch&>

Chcete mít svůj Zámecký zpravodaj? Pokud ano, je možné si ho zakoupit za 30,- Kč. Zeptejte se Vašich sestřiček.

---

váš Zpravodaj

Uzávěrka příštího čísla Zámeckého zpravodaje je 30.4.2020. Své příspěvky zasílejte v elektronické podobě na email stiborova@domovsokolnice.cz

Redakční rada: MVDr. Petr Nováček, Mgr. Eva Stiborová, Věra Mrkvicová, Helena Procházková.